

ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ်
သတ်မှတ်ရေးနှင့် ပါတ်သက်၍

ဖ - ဆ - ပ - လ အဖွဲ့ချုပ်

၏

သဘောထား

ကို

(၁၄-၁၂-၅၉) နေ့အထူးထုတ် မဏ္ဍိုင်သတင်းစာကို

သံဃာ့တပ်ဦးအဖွဲ့မှ

တဆင့်ကူးယူရိုက်နှိပ်ဝေငှသည်။

(၁၈-၁၂-၅၉)

ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော် ဘာသာအဖြစ်

သတ်မှတ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍

ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်၏ သဘောထား

—=0=—

၁။ နိုင်ငံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးတို့တွင် ဘာသာရေးကို ဆွဲမသွင်းဘဲ၊ တိုင်းသူပြည်သားများအား မိမိတို့ကြိုက်နှစ်သက်ရာဘာသာကို လွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်စေခြင်း၊ ဘာသာကွဲခြားရေးကြောင့် အခွင့်အရေးများတွင် နှစ်နာမှုမရှိစေခြင်း၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာမတူကြသည့် နိုင်ငံသားအချင်းချင်း ညီညီညွတ်ညွတ် လေးလေးစားစား ရှိကြခြင်း စသောဒီမိုကရေစီမူများက၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံကြီးတို့သည်လိုက်နာစမြဲ၊ ဆောင်ရွက်စမြဲဖြစ်ပါသည်။

၂။ အထူးသဖြင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးတွင်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လူများစု မြန်မာများသာ နေထိုင်ကြသည်မဟုတ်ဘဲ၊ ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ကယား၊ စသောတိုင်းရင်းသားလူနုစုများနှင့် မူလင်၊ ခရိယန်၊ ဟိန္ဒူ၊ နတ်စသောဘာသာကွဲလူနုစုများလည်း နေထိုင်ကြသည့်အတွက် ထိုဒီမိုကရေစီမူများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်ရပ်များအတိုင်း (က)မိမိတို့ယုံကြည်သည့်ဘာသာကို လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်နိုင်စေရမည် (ခ)ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာကို အကြောင်းပြု၍မည်သူ့ကိုမျှ အခွင့်အရေးနှစ်နာခြင်း၊ ချီဝဲခြင်းမရှိစေဟူသောအချက်များကို၊ ဖိလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဦးနု၊ ဦးဗဆွေ၊ ဦးကျော်ငြိမ်း၊ စသော ဖ-ဆ-ပ-လ ခေါင်းဆောင်များ ကြိုးပမ်းသည့်တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်ကြီးက၊ စွဲစည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေတွင်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ထိုမျှမကဘဲ၊ စွဲစည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၁) (၄)တွင်(နိုင်ငံရေးကိစ္စအလို့ငှာ ကိုးကွယ်ရာဘာသာကို အ

လွဲသုံးစားမပြုရ။ ထို့အပြင် လူမျိုးရေးကြောင့်သော်၎င်း၊ ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာရေးကြောင့်သော်၎င်း၊ တဘက် နှင့် တဘက်၊ တဂိုဏ်းနှင့်တဂိုဏ်း မုန်းတီးခြင်း၊ ရန်မူခြင်း၊ စိတ် ဝမ်းကွဲခြင်းတို့ ပေါ်ပေါက်လာစေရန် ရည်ရွယ်သော၊ သို့ တည်းမဟုတ်ပေါ်ပေါက်လာရန်အကြောင်းရှိသောအပြုအမူ သည်၊ ဤအခြေခံဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ ထိုအပြုအမူမျိုး အတွက်အပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်အောင် တရားဥပဒေပြုနိုင်သည်) ဟု အတိအလင်းသတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။

၃။ ဤ သတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူ များစုတို့ပါဝင်သည့် ဖ-ဆ-ပ-လအဖွဲ့ချုပ်သည်၊ လွန်ခဲ့သော (၁၁)နှစ်အတွင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာ သာသာသနာတော် တိုးတက်ကြီး ပွားရေးလုပ်ငန်းများကို များစွာဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း၊ မဲရရေးအတွက် ရွေးကောက်ပွဲတွင်၊ ဘာသာရေးကိုဘမ်းမ ပြခဲ့ကြခြေ။ နိုင်ငံရေးကိစ္စအလို့ငှါ ကိုးကွယ်ရာဘာသာကို အလွဲသုံးစားမပြုခဲ့ကြခြေ။

ဤမူ၊ ဤသတ်မှတ်ချက်၊ ဤထုံးတမ်း အစဉ်အလာအ တိုင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လူများစုပါဝင်သည့် ကျွန်ုပ်တို့ ဖ-ဆ- ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးသည်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်ကြီး တိုးတက်ကြီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင် ရန်အစီအစဉ်ချမှတ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲရရေးအတွက်၊ တိုင်းပြည်သို့ တင်ပြခြင်းမရှိခဲ့ပေ။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းအစိုးရက၊ အထွေထွေရွေးကောက် ပွဲကို ၁၉၆၀-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလကုန်သော်၎င်း၊ ဖေဖော်ဝါရီ လ ပထမအပတ်တွင်သော်၎င်း၊ ကျင်းပမည်ဟု ပါလီမန် တွင် ကျေညာပြီးသည့် နောက်မှ၊ ဦးနုခေါင်း ဆောင်း သောအဖွဲ့က၊ မိမိတို့၏ညီလာခံတွင်၊ အစိုးရဖွဲ့ နိုင်သည့်

အခါ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ်ပြုလုပ်ပေး မည်ဟု၊ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်တရပ် အနေနှင့် ကျေညာခဲ့ ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ကျေညာခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်အမတ်များအဖြစ်ဖြင့်ပါဝင်ရေးဆွဲ ခဲ့ရုံမျှမက၊ တချိန်ကဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်စဉ်၊ ဦးနုကမိမိကိုယ်တိုင် အသက်နှင့်လဲ၍ကာကွယ်မည်ဟု၎င်း၊ ပြည်သူလူထုတရပ်လုံး ၏ ကိုးကွယ်ရာ၊ ဆည်းကပ်ရာ၊ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သည်ဟု ၎င်း၊ ကြွေးကြော်ခဲ့သည့်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ကြီးကို ဖောက်ဖျက်ခဲ့ပါသည်။

၄။ ဤကဲ့သို့ အခြေခံဥပဒေကြီးကို ဖောက်ဖျက်ခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ရွေးကောက်ပွဲအပြီးတွင်၊ ဦးနုတို့အဖွဲ့ အားတ ရားရုံးတော်ကနေ၍၊ မကျေနပ်သောနိုင်ငံရေးအသင်းအဖွဲ့ များက တရားပွဲဆိုကန့်ကွက်နိုင်ကြပါသည်။ ဤသို့ဦးနု၏ သာသနာရေးဘမ်းပြု၍ မဲတောင်းမှု၊ မတရားဝါဒဖြန့်မှု များနှင့်ပတ်သက်၍၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ကြီး ၏ထင်မြင်ယူဆချက်သဘောထားကို တိုင်းပြည်သို့ မတင်ပြ လျှင်၊ တိုင်းပြည်လူထုက အထင်မှားစရာ အကြောင်းရှိသည့် အတွက်၊ မလွဲမရှောင်သာဘဲ တင်ပြဖြေရှင်းရခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

နိုင်ငံတော်ဘာသာနှင့် နိုင်ငံရေး
ရောနှောမှုသမိုင်း

ရှေးအခါ၊ ရှင်ဘုရင်ခေတ်ထွန်းကားစဉ်၊ ဥရောပ နိုင်ငံ များနှင့် တူရကီကဲ့သို့သော မူစလင်နိုင်ငံများတွင်၊ ရှင်ဘုရင် များသည်၊ ပြည်သူပြည်သားများ ကိုးကွယ်ရာ ဘာ သာ ရေးတွင် အကြီးအကဲအဖြစ်ဖြင့် “သံဃာရာဇာ”ဟု သော

ဘွဲ့ကို၎င်းဘာသာ သာသနာကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူ
(DEFENDER OF THE FAITH) ဟူသောဘွဲ့ကို၎င်း၊ ခံယူလေ့ရှိကြ
ပါသည်။ (သံဃာရာဇာ၊ သာသနာပိုင်) ဟူသောဘွဲ့ကို ခံယူ
သည့်အခါ၊ တိုင်းသူ ပြည်သားများကိုသာ မဟုတ်ဘဲ၊
သာသနာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း အုပ်ချုပ်ကြပါသည်။
ဘာသာ သာသနာကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူ ဟူသော
ဘွဲ့ကို ယူသည့်အခါမှာလည်း၊ သာသနာ ဝန်ထမ်းများကို
သွယ်ဝိုက်၍ လွှမ်းမိုးအုပ်ချုပ်ကြပါသည်။ အခြားတဘက်
ကနေ၍ကြည့်လျှင်လည်း၊ နိုင်ငံတော်ဘာသာဝင် မဟုတ်
သည့်၊ ဘာသာကွဲ၊ ဂိုဏ်းခွဲဝင်များ ဖြစ်သည့် မင်းမျိုး
မင်းနွယ်များသည်၊ ရှင်ဘုရင်မဖြစ်နိုင်သည့် အပြင်၊ သာမန်
နိုင်ငံသားများလည်း၊ တိုက်ရိုက်သော်၎င်း၊ သွယ်ဝိုက်၍
သော်၎င်း၊ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခံခဲ့ကြရသည်။ အခွင့်အရေး
တွင် မတရားခွဲချမ်းခြားနားခြင်းကို ခံခဲ့ကြရသည်။ ပြင်း
ထန်သည့်ဘာသာရေး စိတ်ဓါတ်တွေကို မွေးမြူခဲ့ကြသ
ဖြင့်၊ ဘာသာရေး ဂိုဏ်းဝင်တစုနှင့်တစုတို့ အချင်းချင်းသတ်
ဖြတ်နှိပ်စက်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားညီ
အစ်ကိုတော်ချင်း၊ ထောင်သောင်းမက သေကြေပျက်စီးခြင်း
စသည့် ဘေးဒုက္ခများ ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။ အင်္ဂလန်ပြည်
တွင်၎င်း၊ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ ဟော်လန်၊ စသောဥရောပတိုက်
တိုင်းပြည်များတွင်၎င်း၊ ပြင်းထန်သော ဘာသာစိတ်ဓါတ်
ကြောင့်၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဘာသာရေးပြည်တွင်းစစ်ကြီး
များဖြစ်၍၊ အသက်ပေါင်းများစွာ သေကြေစေခဲ့ပါသည်။
ဥရောပတိုက်တွင်၊ အနှစ် ၃၀-တိတိဆက်တိုက် ကြာခဲ့သော
ဘာသာရေးစစ်ပွဲကြီးကို၊ လူတိုင်းအသိဖြစ်ပါသည်။

ဤစမ်းနည်း အတွေ့အကြုံများကို ထောက်၍၊ နောင်အ

ခါတွင်၊ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ ဟော်လန်၊ ဘယ်ဂျီယန်၊
ဩစတြီးယား၊ အမေရိကန်၊ စသောခရိယန် တိုင်းပြည်များ
တွင်၎င်း၊ မူစလင်တိုင်းပြည်ဖြစ်သော တူရကီပြည်တွင်၎င်း၊
အုပ်ချုပ်ရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေးကို ခွဲခြား၍၊ နိုင်ငံ
သားတိုင်း မိမိတို့ ယုံကြည်သည့်ဘာသာကို လွတ်လပ်စွာ
နေကြစေတမ်း ဟူသော အယူအဆထုံးတမ်းခလေ့ ပေါ်
ပေါက်လာပါသည်။

ဤအယူအဆထုံးတမ်းခလေ့သည်လည်း၊ ရှင်ဘုရင်စ
နစ်ကွယ်ပျော်၍၊ အများပြည်သူလူထုကတင်မြှောက်ရသည့်
သမ္မတစနစ်၊ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်ထွန်းကားလာသည်နှင့်
အမျှ၊ တကမ္ဘာလုံးတွင်၊ တဆင့်ထက်တဆင့် တိုးတက်ထွန်း
ကားလာခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး၊
လွတ်လပ်ရေးရသော တိုင်းပြည်များအနက်၊ ရှင်ဘုရင်စနစ်
ရှိနေသည့် မူစလင်တိုင်းပြည်များဖြစ်သော၊ အီရတ်၊ ဂျော်ဒန်
မော်ရိုကို၊ စသောပြည်များတွင်၎င်း၊ ရှင်ဘုရင်စနစ်ရှိသည့်
ဗုဒ္ဓဘာသာပြည်များဖြစ်သော၊ လောနှင့်ကမ္ဘောဒီးယားပြည်
များတွင်သော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော်ဘာသာစနစ်တည်ရှိပါသည်။
သမ္မတစနစ်လက်ခံသည့် မူစလင်ပြည်များဖြစ်သော၊ အီဂျစ်၊
ဆီးရီးယား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ပါကစ္စတန်၊ လက်ဘနွန်ပြည်
များတွင်၎င်း၊ ဟိန္ဒူပြည်ဖြစ်သည့် အိန္ဒိယပြည်တွင်၎င်း၊
ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သည့်၊ ဂျပန်၊ သီတိုင်း၊ မြန်မာပြည်၊
တောင်ဗီယက်နမ်၊ တောင်ကိုရီးယားတို့တွင်၎င်း၊ ခရိယန်
ပြည်ဖြစ်သည့်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ဆိုင်ဘေးရီယားတွင်၎င်း၊ နိုင်ငံ
တော်ဘာသာစနစ်ကိုမတည်ထောင်ကြချေ။

ဤကဲ့သို့ နိုင်ငံတော်ဘာသာစနစ်ကိုလက်မခံသော တိုင်း
ပြည်များရှိ၊ အစိုးရနှင့်ပြည်သူတို့သည်၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာ

သာရေးကို မလေးစားကြ၍မဟုတ်။ မိမိတို့ယုံကြည်ရာ ဘာသာကို လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်နိုင်မှုနှင့် တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း ပိုမိုညီညွတ်သွေးစည်းမှုရရှိလိုသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင်၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မည်သည့်နိုင်ငံ၌မဆို ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ တခုတည်းမကဘဲ ဘာသာမြောက်များစွာရှိလာကြသည်ကိုထောက်၍၎င်း၊ နိုင်ငံတော်ဘာသာစနစ်ရှိသော တိုင်းပြည်များတွင်၊ ဘာသာကွဲလွန်စုများ၏ စိတ်မချမ်းသာမှု၊ စိတ်ဝမ်းကွဲပြားမှု၊ အရေးကြုံလျှင် ရန်သူနယ်ချဲ့များနှင့်သစ္စာဖောက်၍ ပူးပေါင်းလိုမှု၊ အချင်းချင်း ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်မှု၊ စသောမလိုလားအပ်သည့်အဖြစ်အပျက်များကိုထောက်၍၎င်း၊ နိုင်ငံတော်ဘာသာစနစ်သည်၊ ဒီမိုကရေစီဘိုင်းပြည်များတွင်တဖြေဖြေပပျော်လီခဲ့ပါသည်။

မိမိတို့လူဦးရေများသည်ကို အခွင့်အရေးယူ၍၊ ဘာသာကွဲလွန်စုများ၏အကျိုးကိုမပဲ့ကွက်ဘဲဖြစ်ပါယ်ခဲ့သည့်ဘေးဦးပါးအန္တရာယ်မည်မျှကြီးသည်ကို၊ သန်းပေါင်း (၄၅၀)ရှိသော၊ ဟိန္ဒူအိန္ဒိယပြည်ကြီးမှ သန်းပေါင်းတရာရှိသောမူစလင်များတို့ ခွဲထွက်၍၊ ပါကီစတန် ပြည်ကြီး တည်ထောင်ခြင်း၊ ထိုကဲ့သို့ မခွဲထွက်မှီ သန်းနှင့်ချီ၍၊ ဟိန္ဒူမူစလင် ပြည်တွင်းစစ်များ၊ အဓိကရုဏ်ကြီးများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းတို့ကို၊ တိုင်းပြည်လူထုကသိပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထိုသန့်စင်စာကို ယူ၍ အိန္ဒိယပြည်တွင်၊ နိုင်ငံရေးနှင့်ဘာသာရေးကို ခွဲခြားထားရမည်ဟု၊ သူတို့၏ အခြေခံဥပဒေတွင် သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံတော်ဘာသာစနစ်ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အကျိုးနှင့်အပြစ်။

နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်များက တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သွေး

ခွဲစနစ်ဖြင့် အနှစ်တရာကျော်အုပ်ချုပ်ခဲ့သဖြင့် လူများစုဖြစ်သော မြန်မာလူမျိုးများ အပေါ်တွင် လူနဲစု ဖြစ်သော ရှမ်းချင်း-ကချင်-ကရင်-မွန်များကယုံကြည်မှုကင်းနေသည့် အတွက် တိုင်းရင်း သားစည်း လုံးညီညွတ်မှုကို နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်တိုင်းက ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေကြရဆဲဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာများအပေါ်တွင် ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာ တူ ဖြစ် သည့် ရှမ်းများ-မွန်များ-ကရင်များ၏ ယုံကြည် မှုကိုပင် ရယူရန် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြိုးစားရမည်ဖြစ်သဖြင့် ဘာသာကွဲဖြစ်သည်။ ချင်း-ကချင်-ကရင်-ကယား စသည့် လူနဲစုများ၏ ယုံကြည်မှုရရှိရန်ကိုမူ အချိန်ပိုမိုကြာရှည်စွာကျိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဂျပန်ခေတ် အတွင်းက မသိမလိမ္မာသော ဘီ-အိုင်-အေအချို့ကခရစ်ယာန်ကရင်အမျိုးအချို့အားဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ရမည်ဟု အမိန့်အာဏာနှင့်ခိုင်းရာကစ၍ မြောင်းမြ-ပုသိမ် စသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများတွင် ကရင်ဗမာ အဓိကရုဏ်းဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုရန်စကို အကြောင်း ပြုပြီးလျှင် လွတ်လပ်ရေးရသည့် အချိန်၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဗမာလူများစုက ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်ကရင်အမျိုးသားများအား နှိပ်စက်လိမ့်ဦးမည် ဟူသောစိုးရိမ်ချက်ကိုမတရား အလွဲသုံးစား ပြုကာ မသမာသော ကေ အင်ဒီအို ခေါင်းဆောင်များ၏ သွေးဆောင်ချက်အရ ကေ အင်ဒီ အို သူပုန် ထခဲ့သည်မှာ ယခုထက်တိုင်လုံးဝမအေးငြိမ်းသေးချေ။ ဤနည်း အတိုင်း ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်ကချင်အမျိုးသားအချို့နှင့်ကယားအမျိုးသားအချို့လည်း သူပုန်ထခဲ့ကြသည်။

တိုင်းသစ် ပြည်သစ် တည်ထောင်စ အချိန်အခါ လူနဲစုတိုင်းရင်းသားများနှင့် သွေးစီးညီညွတ်ရေး လုပ်ငန်းကို စ

တင်မျိုးထောင်နေခါစ အချိန်အခါတွင် လူများစုကိုးကွယ်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာ သတ်မှတ်ထိုက် မထိုက်ဟူသော ပြဿနာကို (၁၀)နှစ်ကျော်ကျော် လေးနက်စွာ စဉ်းစားခဲ့ပြီးနောက်တွင် မသင့်တော်သေးဟု ဆုံးဖြတ်၍ ဦးနု ခေါင်းဆောင်သည့် ဖ-ဆ-ပ-လ အစိုးရ အဖွဲ့က မဆောင်ရွက်ခဲ့ချင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုမှ ရွေးကောက်ပွဲတွင်မဲရရှိရေးအတွက် မိမိတို့အစိုးရဖြစ်သည့်အချိန် ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ် ပြုလုပ်ပေးမည်ဟု ကြော်ငြာခြင်းသည် မိမိတို့၏ မူလက ယုံကြည်ချက်များကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းရင်းသား ညီညွတ်ရေးကလည်း မနိုင်မာသေးမှီ ပထမမြေပြင် အရ သန်းပေါင်း(၁၀၀၀)ကျော်ရှိသည့် ပြည်ကြီး (၃)ပြည်ကပိုင်းညှပ်ခြင်းကိုခံနေရသည့် ဆူးကြားတွင် သီးရသည့် ဘူးသီးနှင့် တူသည့် လွတ်လပ်ရေး သက်တန်းနနယ်သေးသည့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာပြည်တွင်း ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်ကြော်ငြာခြင်းအားဖြင့် တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း သွေးကွဲနိုင်ခြင်း နွားကွဲလျှင် ကျားကိုက် တတ်သည့် သဘောအတိုင်း တနေ့တွင်လွတ်လပ်ရေးပင် ပြန်လည် ဆုံးသွားနိုင်ခြင်းစသည့် ဘေးရန်များကို တဘက်တွင် ရင်ဆိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ တဘက်တွင် ပေါ်ပေါက်လာမည့် အပြစ်များနှင့် ကာမိအောင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက် ထူးကဲသော အကျိုးများရှိ မရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်ကြီးသည် နေရောင် လဝါကဲ့သို့ ထူးကဲစွာ ထွန်းတောက်လာမှု ရှိ မရှိ ဟူသောပြဿနာကို စိစစ်ရန်လိုပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ် ကြေငြာလိုက်ခြင်းအားဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည်ဝမ်းမြောက်ကြမည် ဖြစ်သော်လည်း သာသနာတော် တိုးတက် ထွန်းကားရေးအတွက် ထူးခြားသည့်မည်သည့် အထောက်အပံ့ကိုမျှဖြစ်စေလိမည်မဟုတ်ချေ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာကြီးကို နေရောင်လဝါကဲ့သို့ တနေ့တခြား ထွန်းကားလာစေလိုလျှင်၊ မှန်ကန်သော လက်တွေ့ နည်းလမ်းများဖြင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏အလိုတော်အတိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

သာသနာတော် ထွန်းကား တိုးတက်ရေးကို မစိစစ်မဆွေးနွေးမှီ၊ သာသနာဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း၊ သာသနာ(၃)ရပ်ထွန်းကားသည်ဆို သည်မှာ အဘယ် နည်း ဟု စိစစ်ရန်လိုပါသည်။

သာသနာတော် ဆို သည်မှာ၊ ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဓ၊ ဟု သာသနာတော်(၃)ပါးရှိပါသည်။ ထို(၃)ပါးတို့တွင်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ဘုရားဟော ပိဋကသုံးပုံပါဠိတော်သည်၊ ပရိယတ္တိသာသနာတော်မည်ပါသည်။ ဧူတင်(၁၃)ပါး၊ ဗုဒ္ဓသ၊ ခန္ဓကဝတ်၊ အသီတိဝတ်၊ သီလ-သမာဓိ-ဝိပဿနာတို့သည်ပဋိပတ္တိသာသနာတော်မည်ပါသည်။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးသည် ပဋိဝေဓသာသနာတော်မည်ပါသည်။

သာသနာတော် စည်ပင် ပြန့်ပွား ထွန်းကားသည်၊ ဆုတ်ယုတ်သည်ဆိုသည်မှာ-

(၁) ပရိယတ္တိ သာသနာ စည်ပင် ပြန့်ပွားထွန်းကားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်း။

(၂) ပဋိပတ္တိ သာသနာ စည်ပင်ပြန့်ပွား ထွန်းကားခြင်း-ဆုတ်ယုတ်ခြင်း။

(၃) ပဋိဝေဓသာသနာ စည်ပင်ပြန့်ပွား ထွန်းကားခြင်း-ဆုတ်ယုတ်ခြင်း။

ဟူ၍ ၃-ပါးစီရှိကြပါသည်။ ထို ၃-ပါးတို့တွင်၊ ပရိယတ္တိသာသနာ ကြီးပွားသည် ဆိုသည်ကား၊ ဘုရားစကားတော်တည်းဟူသော ပိဋကသုံးပုံကိုသင်ကြားသူ- လေ့လာကြည့်ရှုသူ- ချပို့သူ- နှုတ်တွင်ဆောင်ထားသူ- ပေါများသည်ကို ပရိယတ္တိသာသနာ ကြီးပွားသည် ဟုဆိုသည်။ ဘုရားစကားတော်တည်းဟူသော ပိဋကသုံးပုံကိုသင်ကြားသူ- ကြည့်ရှုလေ့လာသူချပို့သူ နှုတ်တွင်ဆောင်သူနည်းပါးသည်ကိုပင် ပရိယတ္တိသာသနာတော် ဆုတ်ယုတ်သည်ဟုဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားစကားတော်တည်းဟူသော ပရိယတ္တိ သာသနာတော်ကြီးကို ပျောက်ကွယ် တိမ်ကောဆုတ်ယုတ်ခြင်းမရှိရအောင် စောင့်ရှောက်ရန်တာဝန်ကား၊ သာသနာဝန်ထမ်းရဟန်းတော်များနှင့် ဥပါသကာ ဥပါသီကီတို့ပင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုတွင် သာသနာဝန်ထမ်းရဟန်းတော်များမှာ ဂန္ထရူရ-ဝိပဿနာရူရ-ဟုကိစ္စ ၂-ပါးသာရှိသဖြင့်၊ ဝိပဿနာရူရကို အားထုတ်လိုသော် အားထုတ်ရာ၏သို့ မဟုတ် မိမိဥာဏ်စွမ်း ရှိသလောက် စာပေပရိယတ်ကို ချပို့သင်အံ့လေ့ကျက် ဆောင်ရွက်နှုတ်တက်အာဂုံ နှုတ်ငုံရွရွ နှုတ်တွင်ရ၍ ရွတ်ဘတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းဖြင့်သာ အချိန်ကုန်စေပြီးလျှင်၊ ပရိပတ္တိသာသနာတော်ကြီးကို ကြီးပွားထွန်းကားစေရာ၏။ ယင်းသို့ကြီးပွား ထွန်းကားစေမှသာလျှင် သာသနာကိုစောင့်ရှောက်ရာ ရောက်၍၊ သာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံရကျိုး

နပ်သည်။ ရဟန်းဖြစ်ရကျိုးနပ်သည်၊ ရဟန်းအလုပ်ကျနသည်။ ကိစ္စ ၂-ခုအနက် တခုခုမှ အားမထုတ်သောရဟန်းသည် ရဟန်းဖြစ်ကျိုးမနပ်၊ ရဟန်းကိစ္စ ရဟန်းအလုပ်၌မကြေမြှန်၊ သာသနာကို စောင့်ရှောက်ရာမရောက်၊ သာသနာကို ဖျက်ဆီးရာရောက်သည်။ ဥပသကာ၊ ဥပါသီကီဖြစ်ကြကုန်သော လူယောက်ျား၊ လူမိမ္မတို့သည်လည်း၊ ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီးကို ချီးမြှောက်သောအားဖြင့် မိမိတို့စွမ်းအားရှိသလောက် မိမိတို့နှင့်အထူးသဖြင့် ဆိုင်ရာ အနတ္တလက္ခဏသုတ်-ဓမ္မစက္ကသုတ် မဟာသုတ်ပဋ္ဌာနသုတ် အစရှိသော၊ ဘုရားစကားတော်ကြီးများကို၊ စာအုပ်တွင်၊ ပေတွင်မထားမှု၍မိမိတို့၏နှုတ်တွင်-လျှာတွင်ထား၍အခြံမဖြတ် ရွတ်ဘတ်သရဇ္ဈာယ်၍၊ ပရိယတ္တိ သာသနာတော်ကြီး ကြီးပွားထွန်းကားစေရာ၏။ ဖြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကြီးများကို တပုဒ်တဝါထာကစ၍မပျောက်ပျက်ရအောင် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်း ရမည်ဆိုလိုသည်။ သို့မှ သာသနာတော်၏တင့်ခြင်း-အသရေဆောင်ဥပသကာ၊ ဥပါသီ ကီ၊ သာသနသောဘဏိဖြစ်ကြမည်။ သာသနာတော်ကို စောင့်ရှောက်ရာရောက်မည်။ သာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံရကျိုးနပ်မည်။

ပဋိပတ္တိ သာသနာကြီးပွား ထွန်းကားသည်ဆိုသည်မှာ- ပဋိပတ္တိ သာသနာတော်၏ အရဖြစ်သော ၁၃-ပါးသော ဧူတင်အကျင့်ကို မပျောက်ပျက်ရအောင် ကျင့်ကြံဆောက်တည်သူရဟန်း ရှင်လူအပေါင်းများခြင်း၊ ၁၄-ပါးသော စုဒ္ဓသ ခန္ဓကဝတ် နိပါတ်တော်ကြီးများနှင့် (၈၂)ပါးသော ဝတ်အကျင့်များကိုလည်း လိုက်နာ၍ပြုသော ရှင်နှင့် ရဟန်းပေါများခြင်း၊ မိမိတို့စောင့်ရှောက်အပ် စောင့်ရှောက်သင့်သောသီလများကို မကျိုးမပေါက် မပျောက်ကြားရအောင်

ကောင်းမွန်ရှိသောစွာ စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းသူ ရဟန်း
ရှင်လူပေါများခြင်း-သမတဝိပဿနာအလုပ်၌ အားထုပ်သူရ
ဟန်းရှင်လူပေါများခြင်းသည် ပဋိပတ္တိဟူသော အကျင့်သာ
သနာကြီးပွား ထွန်းကားသည်ဟု ဆိုရသည်။ ပြဆိုခဲ့သော
အကျင့်ဝတ်တို့ကို ကျင့်သူနည်းပါးလျှင် ပဋိပတိသာသနာ
ဆုတ်ယုတ်သည်မည်၏။

ပဋိဝေဓသာသနာ ကြီးပွားထွန်းကားသည်ဆိုသည်မှာ၊
ဈာန်အဘိသာဉ်နှင့်တကွ သစ္စာလေးပါးကိုသိသူ- မဂ်ဖိုလ်
နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသူ ပေါများခြင်းသည်၊ ပဋိဝေဓ
သာသနာကြီးပွားထွန်းကားသည်ဟု ဆိုရသည်။ နည်းပါး
ခြင်းသည် ပဋိဝေဓသာသနာဆုတ်ယုတ်သည်မည်၏။

သာ သ နာ တော် ၃- ပါး ကြီး ပွား ထွန်း ကား ခြင်း-
ယုတ်ဆုတ်ခြင်းကိုစိစစ်၍ တင်ပြပြီးနောက်-သာသနာတော်
တည်မြဲတိုးတက်ကြီးပွားခြင်း၏ အကြောင်းနှင့် ဆုတ်ယုတ်
ပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်းကို စိစစ်တင်ပြလိုပါသည်။

သာသနာတော် ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်း အကြောင်းကို
ရှင်တော်ဘုရားက၊

- (၁) ရဟန်းတော်များ ပရိယတ္တိဓမ္မကို ကိုယ်တိုင်တတ်
မြောက်အောင် မသင်ကြားခြင်း။
- (၂) သင်ကြားအပ်ပြီးသော ပရိယတ္တိဓမ္မကို ဒါယကာ
ဒါယိကာမတို့ကို အကျယ်အားဖြင့် မဟောကြား
ခြင်း။
- (၃) သင်ကြားအပ်ပြီးသော ပရိယတ္တိဓမ္မကို စာသင်
သားတို့အား အကျယ်အားဖြင့် ချပို့မပေးခြင်း။
- (၄) သင်ကြားအပ်ပြီးသော ပရိယတ္တိဓမ္မကို အကျယ်
အားဖြင့် လေ့လာသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုမပြုခြင်း။

၅။ သင်ကြားအပ်ပြီးသော ပရိယတ္တိဓမ္မကိုစိတ်ဖြင့်မသုံး
သပ် မဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်၊

ငါးပါးအပြားရှိ၏ဟု အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ပဉ္စကနိပါတ်ပါ
ဋီတော်၌ ဟောထားပါသည်။

သာသနာတော် တည်မြဲ၍ တိုးတက်ကြီးပွားခြင်း၏ အ
ကြောင်းလည်း၊ ရဟန်းတော်များ ပရိယတ္တိဓမ္မကို တတ်
မြောက်အောင် သင်ကြားခြင်းစသော ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အ
ကြောင်း၏ အပြန်အားဖြင့် ငါးပါးပင် ဟောထားပါသည်။

အင်္ဂုတ္တိရ်အဋ္ဌကထာ ဇေနိပါတ်အဖွင့်၌လည်း

၁။ ပရိယတ္တိသာသနာကွယ်ပျောက်ခြင်း။

၂။ ပဋိပတ္တိသာသနာကွယ်ပျောက်ခြင်း။

၃။ ပဋိဝေဓသာသနာကွယ်ပျောက်ခြင်း။

၄။ ရဟန်းအသွင်ကွယ်ပျောက်ခြင်း။

၅။ ဘုရားသခင်ဓါတ်တော်တို့၏ကွယ်ပျောက်ခြင်း။

အားဖြင့်၊ သာသနာတော်နှင့် ပတ်သက်သော ဆုတ်ယုတ်
ကွယ်ပျောက်ခြင်း ငါးမျိုးငါးစားဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ထိုငါးမျိုးတို့တွင် ပရိယတ္တိသာသနာတော် ကွယ်ပျောက်
ခြင်းသည်သာ မူလ အကြောင်းရင်းဖြစ်ကြောင်း ပရိယတ္တိ
ကွယ်ပျောက်လျှင် အခြားသာသနာတော် ကွယ်ပျောက်ရ
တော့ကြောင်းကို နွားလား ဥဿဘအရာအထောင်ပင် ရှိစေ
ကာမူ အစဉ်အဆက်ကိုစောင့်နိုင်သောနွားမ မရှိခဲ့သောနွား
တို့၏ အနွယ်သည် မဆက်စပ်မိ ပြတ်ဘိသကဲ့သို့ ထိုအတူ
ဝိပဿနာအားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အရာအထောင်ပင်
ရှိစေကာမူ၊ ပရိယတ္တိမရှိခဲ့သော မဂ်ဖိုလ်ကို မရနိုင်တော့ဟု
ဖွင့်ပြတော်မူပါသည်။

ပရိယတ္တိတည်မြဲနေသမျှ အခြားသာသနာများ တည်မြဲ
နေမည်ဖြစ်ကြောင်းကိုရွှေအိုးကိုသိစေခြင်းငှါ၊ ကျောက်များ
၌အက္ခရာ အမှတ်အသားတို့ကို ရေးထား ခဲ့သည်ရှိသော်
အက္ခရာအမှတ်အသားများ ထင်ရှားတည်ရှိနေသမျှ ရွှေအိုး
ပျောက်ကွယ်သည်မမည်သကဲ့သို့ ထိုအတူပင်ပရိယတ္တိ သာ
သနာတော်တည်ရှိနေသမျှ သာသနာ ကွယ်ပျောက်သည်မ
မည်နိုင်ဟုဖွင့်ပြတော်မူပါသည်။

ထို့အတွက်သာသနာတော်မပျောက်မပျက်တိုးတက်ကြီး
ပွားအောင် ဘုရား အလိုတော်ကျ ဆောင်ရွက်လိုလျှင်ပရိ
ယတ္တိ သာသနာ တိုးတက်ကြီးပွားအောင် ဦးစားပေး၍
ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ပဋိပတ္တိဆိုင်ရာ သမထ ဝိပဿနာ
အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ချီးမြှောက်အားပေးရ
ပါမည်။

ပရိယတ္တိ သာသနာတော် မပျော်မပျက်တည်မြဲတိုးတက်
အောင်ဆောင်ရွက်ရာ၌အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်မှာ ဘိက္ခုသဒ္ဓါ
နှင့်ဟောထားသဖြင့်ပရိယတ္တိဓမ္မကို ကိုယ်တိုင်သင်ကြားခြင်း
စသော ဘာသနာတော် တည်မြဲကြီးပွားခြင်း၏အကြောင်း
ကို အားထုတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများသည်၊ ရဟန်းတော်များ
နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်ဟု မှတ်ထင်ရသော်လည်း၊ စင်စစ်
မှာမူ လူအများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား
သည်သူညွှန်ဒေသနာများကိုဟောရာ၌ရဟန်းရှင်လူအများ
နှင့် သက်ဆိုင်သော ဒေသနာဖြစ်လျှင်၊ ရဟန်းတော်များကို
အခြားပရိသတ်တို့ထက်သေဌပေဌစသည်ဖြစ်၍၊ ဦးစားပေး
ပြီး၊ ဘိက္ခုသဒ္ဓါဖြင့် ဟောတော်မူလေ့ ရှိကြောင်းသံယုတ်
အဋ္ဌကထာမှာ ဆိုထားပါသည်။ ထို့ကြောင့်လူပုဂ္ဂိုလ်များ
လည်း၊ သာသနာတော်အရှည်တည်မြဲစေရန်ဘုရားဟောပရိ

ယတ္တိကို လေ့လာသင်ကြားထိုက်ပေသည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်များ
ပရိယတ္တိဓမ္မကို လေ့လာသင်ကြားခြင်းသည်လည်း၊ သာသ
နာတော်အရှည်တည်မြဲခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သဖြင့်၊ နိုင်ငံ
တော်အစိုးရကျောင်းများ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက်ဗုဒ္ဓ
ဘာသာသင်္ခန်းစာ မသင်မနေရဘာသာအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းရန်၊
ကျွန်ုပ်တို့ ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ကဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။

လူဒါယကာများနှင့် အဓိကသက်ဆိုင်သည့် သာသနာ
တော် ဆုတ်ယုတ်ကွယ်ပျောက်ခြင်း၏ မူလ အကြောင်းရင်း
ကြီးတခုရှိသေးသည်ကို တော်ဖြလိုပါသည်။

ပစ္စယ ဒါယကာ ဘိက္ခု သံဃဿ ပစ္စယေ ဒါတု
နသက္ကောန္တိ၊ ဘိက္ခုပစ္စယေဟိကိလမန္တော အန္တေဝါယိ
ကေသင်္ဂဟေတု နသက္ကောန္တိ၊ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေကာလေ
ပရိယတ္တိပရိဟာယတိ။

စသည်ဖြင့် သာသနာဝန်ထမ်း ရဟန်းသမဏေတို့ ပရိ
ယတ္တိဓမ္မကို အားထုတ် ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် ဒါယကာ
ဒါယိကာမများကပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်မထောက်ပံ့ခြင်းဖြစ်
သည်ဟု အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာဆရာဆိုတော်မူထားပါသည်။
ထို့ကြောင့်သာသနာဝန်ထမ်း ရဟန်းသမဏေတို့ ပရိယတ္တိ
ဓမ္မကို မပင်မပန်း သင်ကြား ချပို့ ဆောင်ရွက်နိုင်အောင်၊
ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ထောက်ပံ့ခြင်း မပြုသော ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင်လူထုတို့သည်သာသနာတော်ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးရာ၌ တာ
ဝန်မကင်းသောသူများဖြစ်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ်တို့
ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကသာသနာဝန်ထမ်းရဟန်းသာ
မဏေတို့၏ ပစ္စယဒါယကာခံယူရန်ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ကြီးသည် ဘုရားအလိုတော်
ကျ သာသနာတော် ကေနစင်စစ် တိုးတက်ကြီးပွားခြင်း၏

အကြောင်းမဟုတ်ဘဲ၊ လူမျိုးရေးပြဿနာစသော အပြစ်များစွာ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် နိုင်ငံရေး ပရိယာယ်များကို အသုံးပြုရန် အာသာဆန္ဒမရှိဘဲ၊ အထက်ဆိုခဲ့ပြီးတဲ့ ဘုရားအလိုတော်ကျ သာသနာတော် အရှည်တည်မြဲတိုးတက်မည့် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကိုသာ အဓိကထားပြီး၊ ထိထိရောက်ရောက် ပြတ်ပြတ်သားသား ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

က။ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းသာမဏေစသည်တို့ ပရိယတ္တိကို စိတ်အားထက်သန်စွာ သင်ကြား အားထုတ်နိုင်အောင် ပထမပြန် အက်ဥပဒေ-ပါဠိတက္ကသိုလ်နှင့် မွေ့စရိယ အက်ဥပဒေတို့အရ၊ ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့ရုံမျှမက၊ ထိုတက်ကောင်းမွန်ကျယ်ပြန့်သော ပရိယတ္တိသာသနာတော် ချီးမြှောက်ရန် နည်းစနစ်များကို ဆရာတော်များထံမှ ဩဝါဒခံယူ၍ ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(က) သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းသာမဏေစသည်တို့ ပရိယတ္တိကို စိတ်အားထက်သန်စွာ သင်ကြားအားထုတ်နိုင်အောင် ပထမပြန် အက်ဥပဒေပါဠိတက္ကသိုလ်နှင့် မွေ့စရိယအက်ဥပဒေတို့အရ၊ ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့ရုံမျှမက၊ ထိုတက်ကောင်းမွန်ကျယ်ပြန့်သော ပရိယတ္တိသာသနာတော်ချီးမြှောက်ရန်နည်းစနစ်များကို ဆရာတော်များထံမှ ဩဝါဒခံယူ၍ ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ခ) ပရိယတ္တိသာသနာတော် ပိုမိုကျယ်ပြန့်နိုင်စေရန် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာသင်တန်းစာကို ကော်သင်ရမည့်ဘာသာအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းပေးပါမည်။

(ဂ) သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းသာမဏေစသည်တို့ မပင် မပမ်းသာသနာ့ဝန်ကိုထမ်းဆောင်နိုင်ရေး စပွယ်တော်အဖြစ်ခံယူပါမည်။

(ဃ) နောင်လာနောက်သား ဗုဒ္ဓဘာသာကလေး သူငယ်ခြင်းများအား ရဟန်းသာမဏေများနှင့် ရင်းနှီးပြီး တာသားရေးစိတ်ဓါတ်

ကိန်းဝပ်သွားစေခြင်းငှာ၊ နောက်ထပ် စွင့်လှစ်မည့် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ လက်နက်ကျောင်းများကိုဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ ထား၍၊ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်တန်းစာကို ရဟန်းသာမဏေများကိုသာ သင်ကြားစေပါမည်။

(င) ဘုရားဟော ဒေသနာအရ သာသနာရေးအတွက်ဆောင်ရွက်သည့် အချက်အလက်တို့ကို ဆရာတော်များ ဩဝါဒညွှန်ကြားတော်မူပါလျှင်၊ လိုက်နာဆောင်ရွက်ပါမည်။

(စ) သံဃာတော်များ အတွက် ဆရာ အတတ်သင် ကျောင်းနှင့် တက္ကသိုလ်ဖွင့်ပေးပါမည်။

(ဆ) ဆဋ္ဌသံဂါယနာထင်ခြင်းကို အဋ္ဌကထာစာပေများဖြင့် ဆည်းပူး အောင်မြင်ရေးဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဇ) ပရိပတ္တိသာသနာနှင့် ပရိဝေဓသာသနာကြီးပွားရေးအတွက်၊ သမထဝိပဿနာ အထူးအားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ လိုအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းနှင့်တကွ ပစ္စည်းလေးပါးကို ထောက်ပံ့ပါမည်။

(ဈ) သာသနာရေးဆိုင်ရာ အခြားအက်ဥပဒေများအရ ဆောင်ရွက်သည့်ကိစ္စအရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ည) ပြည်တွင်းတောင်တန်း သာသနာပြုလုပ်ငန်း အတွက်၎င်း၊ ပြည်ပနိုင်ငံခြား သာသနာပြုလုပ်ငန်းအတွက်၎င်း၊ ယိုးဒယား၊ သီဟိုဠ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ လောပြည်စသော နိုင်ငံခြားဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများ၌၊ ရှင်လူရဟန်းများနှင့်သာသနာရေးကိစ္စများတွင် ရင်းနှီးစွာဆက်ဆံနိုင်ရေးတွင်၎င်း၊ အထူးအားထုတ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဋ) ဝိနည်းတော်နှင့်မလျော်သော သံဃာတော်များနှင့် ပတ်သက်သော ဥပဒေများကို ဝိနည်းတော်နှင့်လျော်အောင် ပြင်ပေးပါမည်။

ဤအချက်အလက်များကို ကျွန်ုပ်တို့ လက်ထက်တွင်သာမဟုတ်ဘဲ၊ နောင်အစိုးရအဆက်ဆက်လက်ထက်တွင်လည်း စံနစ်တကျဆောင်ရွက်သွားကြစေရန်အတွက်၊ ပါလီမန်တွင် ဥပဒေတရပ် ပြုလုပ်ပေးရန်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့ကြီးက သန္နိဋ္ဌာန်ချပြီးဖြစ်ပါသည်။

အထက်တွင်တော်ပြခဲ့သည့်နည်းများသာလျှင်၊ ရှင်တော်
ဘုရား၏ အလိုတော်ကျ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်ကြီး
သုံး ရပ်စလုံးကို နေရောင် လဝါးကဲ့သို့ တကယ် အမှန်
ထွန်းကားစေနိုင်မည့်နည်းလမ်းများ ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့
၏ ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးက ရိုးသားစွာယုံကြည် ကြ
ပါသည်။ သို့ရာတွင် အချို့သောဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရှင်လူအ
များကိုသည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ် ပြု
လုပ်ခြင်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ သာသနာတော် တိုးတက်ကြီး
ပွားထွန်းကားလာလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်နေကြသည်ကိုလည်း
သိရှိထားသဖြင့်၊ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီးပြီးသည့် အ
ခါ၊ ဤဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ် ကျေညာ
ရေးပြဿနာကို သီးခြားပြဿနာတရပ်အနေဖြင့်၊ ရဟန်း
ရှင်လူအများ၏ဆန္ဒကို ရယူပြီးသည့်နောက်၊ ထိုရဟန်းရှင်
လူအများ၏ ဆန္ဒအတိုင်းဆောင်ရွက်ရန်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့
ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း။

၇၂

ဆန်းသစ်ပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၅၀၂-သိမ်မြစ်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။